

# başyazi

Değerli Meslektaşlar,

Yeni bir yılda yeni bir bültenle karşınızdayız. Yeni yılınızı ve bayramınızı kutluyoruz. 2006 yılı dünyada ve ülkemizde emeği ile geçinen milyarlarca kişi için hiç de kolay olmadı. Bu zorlu süreçte 1 yılın değerlendirmesini yapan odamız, geçmişten günümüze gelenekselleşmiş ilkelerinden ödün vermeden mesleki alanla toplumsallığı buluşturan çalışmalarına devam etti.

14 Ekim'de TMMOB üyesi mimar, mühendis ve şehir plancılar, "mesleğimize ve ülkemize sahip çıkıyoruz" çağrısıyla Ankara Sıhhiye Meydanı'nda buluştu. Yaklaşık 15 bin kişinin katıldığı miting, TMMOB tarihinin de en kalabalık mitingi oldu. Odamız üyelerinin yoğun katılımının yanında jeoloji mühendisleri odasının yanına akan ırmağı JeoGenç de değişik üniversitelerden yoğun bir katılım sunarak, eşit, parasız, özerk, demokratik üniversite hakkını alanlara taşıdılar. Yetkin mühendislik adı altında kendilerine dayatılan işsizliğe köleliğe karşı eşitlik ve özgürlük taleplerini dile getirdiler.

Kurumsallaşmamızın önemli kilometre taşlarından olan ve Odamızın 20. Olağan Genel Kurulunda kabul edilen TMMOB-JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI SERBEST JEOLOJİ MÜHENDİSLİK VE MÜŞAVİRLİK HİZMETLERİ UYGULAMA, BÜRO TESCİL VE MESLEKİ DENETİM YÖNETMELİĞİ, 18.10.2006 tarih ve 26323 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Serbest Jeoloji Mühendisliği Hizmet alanını düzenlemek yanında, mevzuat anlamında Jeoloji Mühendisliğini tanımlayan tek referans düzenleme olan Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte Jeoloji Mühendisliği alanında önemli bir hedefe de ulaşılmış oldu. "Türkiye'de Serbest Jeoloji Mühendisliği Hizmetleri üreten kişi ve kuruluşların mesleki etkinliklerinin" "mesleki, bilimsel ve teknik esaslar ile kamu ve meslektaş yararı doğrultusunda geliştirilmesi, mesleki uygulamalarda kamu yararının gözetilmesi ve meslektaşlar arası haksız rekabetin önlenmesi ve mesleki dayanışmanın artırılması" temelinde yeniden kurgulayan, bu yöndeki ilke ve esasları yeniden düzenleyen Yönetmelik hükümleri, Odamızın en üst karar organı olan Genel Kurulu'nda şekillenmiş olup hepimiz için bağlayıcılığı bulunmaktadır.

Önemli bir yeraltı zenginliğimiz olan jeotermal kaynaklarımızın heba edilmeden, korumak, geliştirmek ve sürdürülebilirliğini sağlamaya yönelik politikalarının nasıl olması gerektiğini Ankara'da düzenlediğimiz "Jeotermal Enerji ve Yasal Düzenlemeler Sempozyumu'nda" kamuoyunun gündemine taşıdık. Geçen ay içinde Trabzon'da gerçekleştirdiğimiz "1. Heyelan Sempozyumu'nda" ise ülkemizin en önemli jeolojik risklerinden olan heyelan konusunu gündeme taşıdık.

Oda örgütlülüğü içinde, İzmir, Adana, Denizli, İstanbul, Trabzon, Eskişehir, Samsun şubelerimiz ile Uşak, Muğla, Ordu, Hatay, Tekirdağ, Malatya, Manisa, Aydın il temsilcilerimizde üyelerimizle buluşmalar sağlandı. Bu toplantılarda, kolektif çalışma anlayışımızın bir gereği olarak da üyeler ile birlikte Oda çalışmaları değerlendirildi.

21. Dönemde ortaya koyduğumuz temel hedeflerimizden en önemlisi odamızın yasal düzenlemelerde hak ettiği yeri almasıdır. Bu çerçevede 18 Ağustos' da 2005' e çıkan zemin etütleri temel formatı genelgesi ile DSİ Genel Müdürlüğü'nce yayınlanan YAS arama kullanma belgeleri genelgesi yıllardır süren bir karmaşaya da son vermiştir. Mesleki haklarımız konusunda önemli adımlar olarak kabul ettiğimiz bu gelişmeleri sizlerden aldığımız güçle yerine getirmeye devam ediyoruz.

Odamızın her dönem en temel sorunu olan ve yönetim kurulumuzun da ilk gündeminde olan konu elbette işsizlik ve istihdamdır. Bu konuda çalışmalarını yürüten odamızın kısa ve uzun

vadeli hedefleri içinde önemli bir yer tutan üniversite eğitimi konusu 20. Genel Kurulumuz'da kabul edilen " JMO Eğitim ve Eşgüdüm Yönetmeliği çerçevesinde 22 bölüm başkanımızla Ankara'da 2 gün boyunca tartışılmış ve sonuç bildirgesi çıkartılmıştır.

Evet Değerli meslektaşlar,

1970 li yılların ekonomik dar boğazından çıkmanın bir yolu olarak geliştirilmiş bulunan neo-liberal politikalar sürecinde dünyanın tüm beşeri ve doğal kaynaklarının %80'ine el koyan %15 lik azınlık, % 85 lik büyük kitle için dünyayı cehenneme çevirmeye devam ediyor. Yoksullar daha yoksullaşırken küresel "söz sahipleri" doymak bilmiyor. Yoksullara yine açlık, hastalık, savaşlar, göçler, kıyımlar, gözyaşı ve işsizlik düşerken, bir avuç varıl doğayı ve insanı yok sayan çılgınlıklarına devam ediyor.

Halbuki II. Dünya Savaşı'nın neden olduğu insani ve ekonomik yıkım, yenen ve yenilen farkı olmaksızın taraflar için öylesine büyüktü ki bu güdünün yarattığı düşünce, insan merkezli kararların alınması yolunda yeni adımların atılmasına neden oldu. İşte bu düşünce ile Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca bir çok idealist insani kuralların bulunduğu, 30 maddelik "Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi" kabul edildi. Günümüzden 56 yıl önce kabul gören, her biri birbirinden insani bu maddelerin 23'üncüsünün ilk fıkrasında şöyle denmektedir:

**"Her şahsın çalışmaya, işini serbestçe seçmeye, adil ve elverişli çalışma şartlarına ve işsizlikten korunmaya hakkı vardır."**

İdeal ve gerçekten de her birey için olması hak olan bu durumun günümüzde geldiği nokta, özellikle genç nüfus açısından içler acısıdır. Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) "Gençliğin İstihdamında Küresel Eğilimler" raporuna göre, dünyada işsiz gençlerin sayısı hızla yükselmekte. Çalışmaya göre, genç işsizlerin sayısı 1995'te 74 milyonken, 2005'te 84 milyona yükselmiş ve 300 milyonu aşkın genç, yoksulluk sınırı olan günlük 2 ABD dolarının altında yaşamakta. 15-24 yaş arasındakilerin genç olarak tanımlandığı Dünyada, yaklaşık 1,1 milyar genç bulunmakta. Saptamalara göre ise:

**1,1 milyar gencin yaklaşık üçte biri** ya iş arıyor ama bulamıyor, ya iş aramaktan tamamen vazgeçmiş durumda, ya da çalışıyor ama yoksul.

**Dünyanın genç nüfusu 1995'ten 2005'e yüzde 13,2 artarken** istihdam oranı aynı dönemde yalnızca yüzde 3,8 arttı.

**İşsiz gençler dünyadaki toplam işsiz nüfusun yüzde 44'ünü** oluşturuyor.

**Genç nüfusun üretim potansiyelini karşılamak** için 400 milyon yeni ve daha iyi işe ihtiyaç var.

Bu çarpıcı saptamalara karşın "Çalışanlar" grubunda yer almak ta çok büyük ayrıcalık sunmuyor gençlere çünkü yaşamlarını ekonomik olarak sürdürebilecek miktarda kazançları olamıyor. Bu durumda birçoğu çalışıyor olmasına karşın ailesinden ekonomik destek görüyor. Aynı zamanda, uzun çalışma saatlerine, geçici veya belirsiz sözleşmelere, düşük ücrete, geçici ve kayıt dışı çalışma koşullarına mahkum olmak zorunda kalıyorlar. Yetersiz iş eğitimi ve sendikal haklardan mahrumiyet de işin tuzu biberi olmaya devam ediyor. **Eğitime erişim birçok genç için hâlâ büyük bir sorun olurken yüksek öğretimde iş bulmayı, özellikle de Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyannamesi'nin öngördüğü şekilde insanca bir iş bulmayı garantilemiyor.** Gayet insani bir yaklaşımla ya iş tatmini diye sormak geliyor insanın aklına. Fakat doğaldır ki ekonomik büyümenin düşük olduğu veya

ekonomi büyürken istihdamın daraldığı durumlarda, gençlerin iş güvenliği iş tatmininden önce geliyor. Çalışacak insanca bir işin olmamasıyla erken yaşta tanışmak, gençlerin gelecekteki çalışma koşullarını da kalıcı olarak sekteye uğrattırıyor.

Küreselleşen dünyamızda 'rekabet' koşulları ağırlaştıkça, şirketler kar politikalarına yeni yönler veriyorlar. Tabi ki rekabet koşulları ağırlaştıkça belirlenen yeni hedeflerde insan unsuru gittikçe silikleşmeye başlıyor. Bir yandan, Uzakdoğu örneğinde olduğu gibi ucuz işçi emeği sömürülürken bir yandan da gelişmiş ülkelerdeki teknolojik gelişmelerin ve "şirketler arası birleşmelerin sonucu olarak, aynı üretim düzeyi için ihtiyaç duyulan işçi sayısı azalıyor. Doğal karşılamak zor olmakla birlikte doğal olarak bu durum genç işsizlerin durumunu daha da vahim hale getiriyor.

Küreselleşme mentalitesi ile değişen ekonomik süreç içerisinde bir çok Avrupa ülkesi, sosyal güvenlik anlayışını değiştiriyor ve piyasaların baskısıyla hükümetler, bu unsurları sağlamak için evvelden atılmış bazı adımların geri alınmasına çalışıyor. Buna paralel olarak, sosyal güvenlik konusunda zaten çok parlak karnesi olmayan ülkemizde de büyük bir hızla uyumlaştırma yasaları hazırlanıyor.

2006 yılında AB ülkelerinde yüzde 13.1 olan genç işsiz oranı ülkemizde yüzde 18.2 olarak gerçekleşti. Kentlerde ise göç nedeniyle bu oran yüzde 22 ye yükseldi. Eğitim ile istihdam arasında bir bağın olmadığı 15-24 yaş grubunun genç işsizliği, genel ülke işsizliğinin iki katı olmaktadır. İki kesimin adeta iki ayrı dünya gibi işlevlerini sürdürüyor olması, umudunu tüketen ve yitiren gençlerin giderek artmasına neden olmaktadır. İnsan gücü planlamasının ortaya konmadığı, ortaöğretim sonrası oluşan boşluğun doldurulması, AB ülkelerindeki yükseköğretim oranına yetişebilme, her şehre bir üniversite gibi hiçbir temel gerekçe ve mantığa dayanmayan, genç işsizliği geçici olarak erteleyen palyatif çözümlerle süreç doğal olmayan bir akışa terk edilmektedir. Toplumsal ve ekonomik kriterler göz önüne almadan sürekli tekrarlanan bu handikap içerisinde hiç gereksinim duyulmayan alanlarda insan gücü yetiştirmeye devam edilmektedir. Bu denli genç ve eğitilmiş nüfusun eğitim kurumlarından çıktuktan sonra büyük oranlarda işsizler arasına katılması kabul edilemez bir durumdur. Mevcut eğitim kurumlarının ne gerekçeyle ve ne nitelikte işgücü yetiştirdiğinin sorgulanması gerekmektedir.

Bileşik kaplar misali bu durumdan bağımsız olmayan genç meslektaşlarımız arasındaki işsizlik oranı da bir hayli yüksek olup 2006 yılında JMO'ya başvuranlar arasındaki işsiz oranı yüzde 44' tür. Ülkemizde büyük kaynaklar harcanarak yapılan eğitimin ne işe yaradığı konusunda hiç bir geri bildirim gerek duyulmamaktadır. Daha da trajik rasyonel olmayan bu durumun giderilebilmesi için ortada herhangi bir niyet ya da çabanın olmamasıdır.

Küreselleşmenin dayattığı politikalar ve yanlış uygulamalar ile tüm dünyada ve ülkemizde istihdam olanakları azalmakta, işsizlik oranı artmaktadır. Şiddeti ülkemizde daha fazla hissedilen bu duruma daha köklü ve devamlı önlemler aramak, hepimizin görevi ancak en başta, yöneticilerimizin görevi...

Bir ülkede yaşayan insanları mutlu kılan unsurlardan birisi buldukları "yaşam düzeyleri" dir. Bu düzeyi belirleyen ana unsur ise insan onuruna yaraşır bir yaşam sürmelerine yetecek "gelir" elde edebilmektir. Bu da, ancak, küresel "söz sahiplerinin" pasta paylarını küçültme arzusundan geçmektedir. İşte o zaman, o ihtisamlı "Birleşmiş Milletler Evrensel İnsan Hakları Beyanamesi" ilk günkü kristalliğine kavuşacak, "**Her şahsın çalışmaya, işini serbestçe seçmeye, adil ve elverişli çalışma şartlarına ve işsizlikten korunmaya hakkı vardır**" deyişi dünyadaki hak ettiği yeri bulacaktır.

**İnanıyoruz ki bilginin bilince, bilincin paylaşıma dönüştüğü yerde daha çok, daha güçlüyüz.**

**Bilimle, Emekle, İnatla, Umutla...**

**TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU**